The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod—za pravico in resnico— od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

ŠTEV. (No.) 215 — CHICAGO,, ILL., TOREK, 8. NOVEMBRA — TUESDAY, NOVEMBER 8, 1932 — LETNIK (VOL.) XLI

Odločitev v rokah volilcev - Številne pomilostitve v Italiji

OBA PREDSEDNIŠKA KANDIDATA IMELA V SOBOTO SVOJ ZADNJI GOVOR, HOOVER V ST. PAUL, ROOSEVELT V NEW YORKU. — ZMAGA V TOREK ODVISI OD ODLOČITVE VOLILCEV.

Chicago, Ill. — Zadnji apeli na volilce so bili izrečeni. Volilna kampanja, ena najbolj vročih, ker jih pozna Amerika, je končana. Odločitev, kdo bo prihodnja štiri leta stanoval v Beli hiši, kdo bo zastopal ameriško ljudstvo v zveznem kongresu in kdo bo vodil upravo posameznih lokalnih vlad, leži zdaj v rokah ameriških volilcev, ki bodo danes, v torek, z glasovnico v roki povedali, kateri možje in katera stranka si je v kampanji pridobila njih zaupanje.

Poslednjič sta se oba predsedniška kandidata, Roosevelt in Hoover, obrnila na volilce v soboto zvečer. Hoover je imel svoj govor v St. Paul, Minn., Roosevelt pa v New Yorku. Ogromne množice so pozdravljale Hooverja, ko je iz Illinoisa napravil potovanje skozi Wisconsin in dalje v Minnesoto. Povsod, kjer se je njegov vlak ustavil, je imel Hoover mase gledalcev in poslušalcev. Hrupno je bilo sicer njih pozdravljanje, toda videlo se je, da ni prihajalo iz srca; pravega navdušenja ni bilo. Nasprotno pa je bil Rooseveltov nastop v New Yorku povod viharnim ovacijam, iz katerih se je odražala prava prisrčna iskrenost.

Glavni predmet zadnjega Hooverjevega govora v St. Paul je bilo v prvi vrsti naštevanje, kaj je vse republikanska administracija storila za pobijanje depresije. Vsega skupaj je navedel 21 točk. Obenem je obsojal demokratsko poslansko zbornico, ki da je pri zadnjem zasedanju ovirala to rekonstrukcijsko delo republikancev. V splošnem ni predsednik kazal take bojevitosti, kakoršna se je opažala pri njegovih prejšnjih govorih. Videlo se je, da je na njem ostal neprijeten vtis z ulice, predno je stopil v zborovalno dvorano, kjer so se med pozdravnimi vzkliki mešali mnogobrojni "buuu" in razne glasne opazke, kakor "Miljarde za bankirje — krogle za veterane", ali "Hoover, pojdi v Anglijo, kamor spadaš", in podobno. Tudi med govorom ni bilo ploskanje tako številno kakor navadno.

Nasprotno pa je bila isti večer v New Yorku dvorana Madison Square Garden, kjer je nastopil Roosevelt s svojim prijateljem Al Smithom, eno samo morje plapolajočih zastavic in z naravnost histeričnim navdušenjem so trume, katere so zasedle zadnji kotiček v dvorani, pozdravljale oba demokratska voditelja. Le s težavo se je hrup polegel, ko je Roosevelt pričel z govorom. Povdarjal je govornik, da usoda Amerike ne odvisi od enega samega moža ali od ene same stranke; veličina Amerike temelji na njenih principih in ne na kaki osebnosti. Le nespametnež se bo oprijemal svoje stranke, četudi ve, da ni vse tako, kakor bi moralo biti; s tem je mislil tiste, ki tudi zdaj nameravajo voliti republikansko, in sicer samo zato, ker so bili že od nekdaj republikanci.

Burno pozdravljen je nastopil za Rooseveltom še Al Smith, ki je po svojem načinu povedal par gorkih Hooverju in republikancem. S svetopisemskim rekom jih je pozval: "Daj odgovor od svojega hiševanja, kajti poslej ne boš več hišnik."

MUSSOLINI POSTAL MEHAK

Na tisoče protifašistov se bo lahko povrnilo v Italijo po novem Mussolinijevem pomilostitvenem odloku.

—o—

Rim, Italija. — Ob otvoritvi vladne seje v soboto je min. predsednik Mussolini naznanil, da se je ukrenila splošna pomilostitev za vse protifašiste, kateri so morali pred vladnim preganjanjem zapustiti domovino in zbežati v inozemstvo. Odlok se bo objavil, kakor hitro bo podpisan od kralja, ki se točasno nahaja v mestu Pisa.

Ta pomilostitev, ki je najbolj obširna, kar se jih je še proglasilo od leta 1861, ko je bilo ustanovljeno italijansko kraljestvo, se ne bo nanašala samo na politične obsojence, marveč tudi na več vrst navadnih zločinov, vendar s posebnimi rezervacijami za zločince iz navade. Na tisoče beguncev se bo lahko povrnilo domov, vendar pod pogojem, da se bodo uklonili fašistični diktaturi.

Kaj je pripravilo Mussolinija, da je nepričakovano postal tako usmiljen, se ne more natančno ugotoviti. Kakor se čuje glas protifašističnih beguncev, ki prebivajo v pregnanstvu v Franciji, je povod za ta Mussolinijev čin v prvi vrsti negotova bodočnost, ki preti fašizmu. Ljudje so se namreč njega diktature že naveličali in, da spravi malo dobre volje v ljudstvo, se hoče Mussolini pokazati velikodušnega. Predvsem se v Italiji čimdalje bolj pojavlja struja, ki skuša dati zopet kralju njegovo prejšnjo oblast nazaj. Vsekakor je torej pričakovati znatnih izprememb.

—o—

MAGNATI PODPIRAJO HOOVERJA

Pittsburgh, Pa. — Med drugimi velepodjetji, ki pritiskajo na svoje uslužbence, naj oddajo svoj glas za Hooverja, je tudi tukajšnja Allegheny Steel Company. V lokalnem listu je naročila celo stran oglasa, ki ga je naslovila na uslužbence in v katerem trdi, da bo slabo za biznis, ako bo Hoover poražen. Od volitev pa do 4. marca da se namreč poražena administracija ne bo več trudila, da bi kaj dobrega storila za deželo, nova administracija, ki bo nastopila 4. marca, bo pa še neizkušena in da bo preteklo par mesecev, predno bo po svojem spravila stvari v tek.

DAN NEODVISNOSTI AZIJSKE DRŽAVE

Slika kaže prizor na ulicah mesta Bagdad, glavnega mesta države Irak, ko ji je pred kratkim Anglija dala neodvisnost in je bila država nato pripuščena kot članica v Ligo narodov

POJDIMO NA VOLIŠČA

Vsak državljan naj v torek odda svojo glasovnico.

—o—

Danes, v torek, si prebivalstvo širnih Zed. držav ustvarja svojo usodo za bodoča štiri leta z mogočnim sredstvom, z glasovnico v rokah. Ne samo usoda Amerike se ustvarja danes, marveč ljudstvo celega sveta ima oči obrnjene proti tej deželi in upa, da bo od tukaj prisijala zvezda rešitve v tej temi depresije. — Ali se ameriški državljani-volilci zavedajo važne vloge, ki jo igrajo danes? Ali se zavedajo, da imajo danes neomejeno moč v svojih rokah? Kakor si boš postlal, tako boš ležal. Po volitvah ni več čas, da bi popravili zamujeno. Danes je tvoj dan, volilec. Posluži se svoje pravice, opravi svojo državljansko dolžnost, — pojdi na volišče! — Brez dvoma se je zdaj že vsak odločil, kako in koga bo volil in bi torej nasveti ne bili na mestu. — Voli torej kandidate, ki ti jih narekuje tvoj razum, katerikoli so že, a na vsak način — pojdi volit!

—o—

FANATIČNI POLITIKARJI

Chicago, Ill. — V petek ponoči se je pred hišo na 1741 Cullerton St., kjer stanuje vrhovni državni nadzornik tovarn B. A. Weaver, s silovitim pokom razpočila podtaknjena bomba, ki je razbila okna po celem bloku in napravila za okrog $500 škode. Človeških žrtev k sreči ni zahtevala. Na vprašanje, kaj meni, da je bil povod napadu, je Weaver odgovoril, da je bil brez dvoma izvršen iz političnih motivov, in sicer od pristašev governorskega kandidata Lena Smalla. Pred nekaj mesci je bil namreč odpuščen od tega dela, ki ga zdaj opravlja Weaver, neki Smallov pristaš.

—o—

— Tokio, Japonska. — Pod sumnjo, da pripravljajo zaroto proti sedanjim japonskim voditeljem, so bila preiskana stanovanja več znamenitih osebnosti, med njimi tudi največjega japonskega voditelja reakcijonarcev, Mitsuru Toyama.

KRIŽEM SVETA

— Segir, Turčija. — To mesto je bilo ustanovljeno pred 80 leti. Ima 300 prebivalcev, ki pa so vsi tako trdni, da ni do zdaj mesto potrebovalo nobenega pokopališča, ker celih 80 let ni nihče umrl. Kakor razumljivo, je med prebivalci več stoletnikov.

— Stockholm, Švedska. — Na enoletno ječo je bil obsojen Sven Huldt, ki je igral važno vlogo pri Kruegerjevih sleparijah kot ravnatelj neke banke. Poleg kazni mora plačati tudi odškodnino 13 milijonov dolarjev neki finančni družbi.

— Praga, Čehoslovaška. — Tukajšnji mestni svet je odredil, da bodo osebe, ki dobivajo brezposelno podporo, katerih je okrog 40.000, morale v naprej z delom zaslužiti si to podporo. Brezposelni bodo morali izmenoma delati po tri dni v tednu.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DRUŽINSKA PRATIKA

ZA LETO 1933

je tudi dospela te dni in je na razpolago vsem, ki si jo želijo nabaviti.

—Letošnja Družinska Pratika je zelo zanimiva. Ilustrovana je z 22 slikami. Slike predstavljajo: 1. Skupino mlatičev iz Orehovca pri Kostanjevici. 2. Slika Ribnice na Dolenjskem. 3. Pogled na Žiri na Gorenjskem z novo cerkvijo. 4. Šoštanj pri Topolšici. 5. Notranjščina škofjeloške cerkve. 6. Logarjeva dolina. 7. Pudob pri Starem trgu. 8. Znameniti kraj Nadlesk pri Ložu ter druge razne slike. — Tudi druga vsebina je zelo zanimiva in zato priporočamo vsem, da si to Pratiko čimpreje mogoče nabavijo, dokler ne bo razprodana. Stane s poštnino vred

—— 20 CENTOV ——

ter se naroča od:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 W. 22nd Street,
Chicago, Ill.

INSULL BOLAN NA GRŠKEM

Nahaja se v bolnici pod policijskim nadzorstvom.

—o—

Atene, Grčija. — 73letni ameriški magnat Samuel Insull je moral biti odpeljan v bolnico, v neko privatno kliniko. Napetost, pod katero je preživljal zadnje čase, mu je zrahljala zdravje in, kakor zdravniki izjavljajo, trpi stari mož na srčni oslabelosti in poleg tega še na par drugih boleznih. — Njegova dolga borba proti temu, da bi bil izročen Ameriki, ni imela uspeha. Na prošnjo ameriških oblasti je bil Insull aretiran in grško vrhovno sodišče je proglasilo aretacijo za legalno in pričakuje se, da bo v kratkem izdan ukaz za izročitev.

—o—

UBOGI PREDSEDNIKI

Philadelphia, Pa. — Neki bogataš, H. G. Freeman, je v svoji oporoki zapustil dva milijona dolarjev za žene predsednikov Zed. držav, ki naj bi od tega dobivale po $1,200 na leto. V oporoki je Freeman napisal, da predsedniki dobivajo naravnost sramotno nizko plačo, pravo miloščino, ko vendar opravljajo službo, ki je najvišja na svetu. — Čudno je le, da se predsedniški kandidati tako neusmiljeno poganjajo za to "miloščino".

—o—

ROOSEVELTOV SIN V KAMPANJI

Chicago, Ill. — V petek zvečer je prispel semkaj in govoril pred "ligo mladih demokratov" James Roosevelt, sin demokratskega kandidata. Povdarjal je, da ameriško ljudstvo zahteva izpremembo v vladi, češ, da Hoover ni pokazal dosti zmožnosti, da bi bil kos depresiji.

—o—

SOVJETI ZVIŠALI PLAČE VOJAŠTVU

Moskva, Rusija. — Ob priliki 15. letnice ustanovitve rdeče armade je v petek izšel vladni ukaz, s katerim se celokupnemu vojaštvu znatno povišujejo plače, in sicer z veljavnostjo od 1. novembra. Povprečno so plače zvišane od 42 do 83 odstotkov, v nekaterih slučajih celo 100 odstotkov.

Iz Jugoslavije.

ŠKOFJA LOKA JE PRAZNOVALA STOPETDESETLETNICO, KAR SO SE TJA NASELILE URŠULINKE. — POVODENJ V RIBNIŠKI DOLINI; DOLENJEVAŠKO POLJE POD VODO. — SMRTNA KOSA IN DRUGE NOVICE.

150letnica loških uršulink

Letos, 12. oktobra, je preteklo 150 let, odkar so prišle v Škofjo Loko uršulinke, katere so prišle iz Gradca. Samostan je stal v Škofji Loki že od leta 1351, v katerem so prebivale več kot 400 let — do leta 1782 — klarise, ki so že takrat poučevale škofjeloško žensko mladino. Cesar Jožef II. je pa red klarisinj odpravil in po dekretu, ki ga je izdal, je bil škofjeloški samostan ukinjen. Redovnicam je pa bilo dano na izbiro, de prestopijo v kak inozemski samostan, ali pa izstopijo. Trinajst klarisinj je pa zaprosilo cesarja, da bi jim dovolil, da bi smele prestopiti v red uršulink v Gradcu, ki se peča z vzgojo ženske mladine in da bi smele ostati v hiši. Dovoljeno jim je bilo, zlasti ker je magistrat in vse mesto podpiralo njih prošnjo. Tako je cesar odredil, da naj pridejo v Škofjo Loko uršulinke iz Gradca, ki so prišle dne 12. oktobra 1782. Mesto jih je na jako slovesen način sprejelo, z zastavami in slovesnim zvonenjem. — Od tedaj, celih 150 let, so škofjeloške uršulinke delovale pri vzgoji ženske mladine. Poleg ljudske šole so ustanovile še meščansko šolo in pozneje žensko učiteljišče in kuharsko gospodinjski tečaj. Ob letošnji slovesni 150letnici je bilo celo mesto v veselem prazničnem razpoloženju, saj je tudi samostan uršulink veliko pripomogel k ugledu mesta.

—o—

Nevarne gobe

Po zadnjem toplem dežju je v okolici Maribora pognalo po ondotnih gozdovih izredno veliko gob, katere ljudstvo nabira za se in za prodajo. Dogodi se pa tudi včasih, da zajde pomotoma v košaro poleg pravih jurčkov tudi kak strupen eksempiar. Zato so pa zastrupljenja z gobami letos kaj pogosta. Tako poročajo, da se je na Pobrežju zastrupila cela družina, katero so v bolnišnici komaj rešili.

—o—

Povodenj

Prvi teden meseca oktobra, tako pišejo iz Ribnice, je skoro neprenehoma deževalo, kar je napravilo na polju veliko škodo. Celo dolnjevaško polje je bilo kakor eno samo veliko jezero. Vsi jesenski pridelki, ki so ostali še na polju, so bili pod vodo. Kmeta je s tem zadela nova nesreča. Prve pridelke mu je uničila suša, zadnjim pa zelo škodilo deževje. Povrh teh nesreč pa še vedni strah pred roparji, ki jih je zlasti letos vse polno.

—o—

Za mrtve bodo proglašeni

Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da proglase mrtvim razne pogrešance iz svetovne vojne, med katerimi so: Štefan Kovač iz Valte vasi, Alojz Ivšič iz Vel. Lašč, Anton Jerman iz Št. Ruperta, Peter Briški iz Borovca na Dolenjskem. Nadalje se pogrešajo Anton Kralj, pristojen v Dob pri Litiji, ki se je leta 1884 izselil v Združene države in se zadnjič oglasil l. 1912, ter Jurij Šutej, ki se je l. 1922 izselil v Montano v Zdr. države in se od takrat ni oglasil.

—o—

Zlata poroka

Na Pleskem pri Trbovljah stoji daleč znana gostoljubna Špančeva hiša. Špančev oče in mati s Pleskega sta oba še vedno trdni kmečki korenini. On ima 77, ona pa 74 let. Pred kratkim sta zdrava in zadovoljna praznovala zlato poroko.

—o—

Uprli so se

Kriza je prisilila vinogradnike v Slov. goricah, da so začeli prodajati vino na drobno, tako da ga vozijo v vasi, kjer ne raste in ga tam na drobno prodajajo, kar je po predpisih oblasti prepovedano. Pa so izvedeli za to orožniki in so hoteli vino zapleniti, čemur so se pa kmetje uprli.

—o—

Ciklon nad Šibenikom

Strašen ciklon je divjal v torek, 11. oktobra, nad Šibenikom in okolico. Ulice so bile naenkrat pod vodo, ki je udrla v nižja stanovanja. Ciklon je ruval hraste, pustošil sadovnjake in odnašal strehe. V luki je prevrnil več malih ladij z ljudmi vred. Navrh je padala še toča, ki je zelo škodila vinogradom, ki se od zadnje toče še niso obrastli.

—o—

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Breskvar, posestnica, stara 83 let. — V Mariboru je umrla sestra Marcela iz kongregacije šolskih sester, doma iz Murijeve rodbine na Jezerskem, stara 42 let. — V Kamniku je umrl Primož Šimenc, posestnik, star 78 let. — Na Jesenicah je umrl Matevž Lebar, delavec v varilnici, star 55 let.

—o—

Čudna poštna pošiljka

V Smederevo v Južni Srbiji je nedavno prispel čuden zaboj, ki je tehtal nad 2000 funtov. Zaznamovan je bil, da je v zaboju staro železje in je bil naslovljen na neko strugarsko podjetje. Ko so zaboj nakladali, je na srečo padel na tla in iz njega so se usuli sami srebrni dinarji. Pošiljka je bila zaplenjena.

—o—

Napad

Agata Železnikova, postrežkinja, ki stanuje v Mostah, je bila nekega dne na Zaloški cesti napadena od nekega neznanca, ki jo je nahrulil: Denar sem! — Ker mu ni nič odgovorila, ji je iztrgal torbico in zbežal. — Takih napadov je vedno več in jih uporabljajo delamrzneži, ki na tak način izrabljajo sedanjo brezposelno krizo.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnajvljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Zakaj je Ford za Hooverja?

Henry Ford priporočuje izvolitev Hooverja in vzrok za to je jako praktičnega značaja. Ta vzrok je, da je Hooverjeva administracija jako ugodno prikrojila carinsko tarifo ravno v korist gospodu Fordu. In to je, kar bistveno pomenja Fordov nasvet svojim delavcem, naj glasujejo za Hooverja.

Z ozirom na vest, da je Ford dal prilepiti svarilo svojim delavcem, v katerim jim "nasvetuje", da glasujejo za Hooverja, je James A. Farley, predsednik narodnega demokratskega odbora, izjavil:

"Ko je bil Grundyjev carinski zakon predložen predsedniku v podpis, je g. Ford odločno protestiral pri g. Hooverju in zahteval, da se ta zakon ne odobri, češ, da prinese mnogo škode inozemski trgovini in dosledno povzroči še večjo nezaposlenost. Ko je predsednik vendarle podpisal ta zakon in ko so inozemske države povišale tudi svoje tarife napram ameriškim produktom, je Ford takoj ustanovil svoje podružnice na Nemškem, Irskem in drugje. Kmalu potem pa so g. Forda jako prijetno iznenadili. Republikanska vlada v Washingtonu je izdala posebno naredbo, s katero se gospodu Fordu dovoljuje, da sme v Združene države uvažati brez vsake carine traktorje, ki jih inozemski delavci izdelujejo v njegovih tovarnah v inozemstvu. Ni torej čudno, da Ford priporoča Hooverja.

"Od tedaj je g. Ford profitiral na stotine milijonov s tem zanj ugodnim ogibanjem carinskega zida. Njegovi traktorji za ameriško rabo se sedaj izdelujejo v njegovih tovarnah v inozemstvu in uvažajo v Združene države kot poljedelsko orodje, prosto carine. Ogromni profiti so na tak način prišli ven iz žepov ameriških delavcev, ki so poprej izdelovali te traktorje v ameriških tovarnah.

"Predsednik Hoover je v svojih naredbah glede povišanja gotovih carin izrazil, kako je v skrbeh za delavce v nekih krajih, ki so v neugodnem položaju vsled konkurence delavcev iz drugih dežel, ker ima denar manjšo vrednost. Odpomoč je po njem v dviganju carinskih tarif na uvozno blago.

"Menda nikjer niso delavci v težjem položaju kot v Detroitu, katerih zaslužek je odšel na Irsko. Carinski zid se predere, ko to zahtevajo Fordovi interesi."

—o—

V Avstriji

Nekaj posebnega je v avstrijskem temperamentu: manjka mu ona rezka, ostra poteza, ki odlikuje Nemce v rajhu in še posebno v Prusiji. Medtem ko razburja Nemčija s svojimi zahtevami in grožnjami vso evropsko javnost in postaja njen bodoči razvoj vedno dvomljivejši, se je avstrijsko ljudstvo izborno uživelo v dani položaj in računajoč z njim gleda mirno v bodočnost. Razun par radikalnih zahtev solnograških kmetov, groženj industrijskih in trgovskih krogov in napovedane ostre opozicije socialdemokratov proti vladi, ne moti v Avstriji nikdo sedanjega političnega ozračja. Dollfuss lahko mirno nadaljuje!

V drugi polovici oktobra se je sestal državni zbor. Njegovo zasedanje zna biti z ozirom na dosedanje živahno vladno delovanje prav živo. Spremembe v vladi pač ni pričakovati, ker stojijo za Dollfussom sklenjeno krščanski socialci, Landbund in Heimatblock s skupno 85 poslanci — če prištejemo še edinega poslanca gospodarskega bloka — in v opoziciji je 70 socialdemokratov in 8 velenemcev. Vesti o državnozborskih volitvah v jeseni so tudi potihnile.

To zasedanje bo poleg drugega obravnavalo vladno zasilno odredbo, s katero naj se zavaruje jamstvo sokrivcev poloma kreditnega zavoda za nastale zavodove dolgove: država proglasi sekvester nad premoženjem onih sokrivcev kreditnega zavoda, ki so kljub obupnemu zavodovemu položaju sprejemali visoke tantijeme in nagrade. Gre za svoto 20 milijonov šilingov, katero sedaj ti dolgujejo državi. Omenjena odredba je bila v javnosti sprejeta z deljenimi čustvi. Večji del avstrijskega prebivalstva pa se s tem vladnim korakom popolnoma strinja. Poleg tega se bo na tem zasedanju državnega zbora obravnavalo devizne odredbe, upravno reformo in dr. Pričakovati je, da ne bo dosedanja odločnost kanclerjevega nastopa za utirjenje državnega voza brez vpliva v državnem zboru.

Vodilni avstrijski politiki upajo, da se bo srednjeevropskim državam posrečilo, da si s previdno gospodarsko politiko medsebojno opomorejo, ker so bolj kot kedaj navezane ena na drugo. Velesile so v Stresi odločno namignile, da z nadaljnimi posojili ni več računati. Nemčija, ki je močno ovirala medsebojni sporazum malih srednjeevropskih državic, se nahaja na nevarni poti in njena radikalna zunanja politika izgublja pristaše celo v nemški Avstriji. Priključitev Avstrije k Nemčiji je tako končno "ad acta" in nadaljni razvoj bo Nemčijo še bolj oddaljil od avstrijske sosede.

Vladni avstrijski krogi so sila optimistični in napovedujejo skorajšnje zboljšanje gospodarskega položaja, uravnoteženje državnega proračuna in utrditev avstrijskega šilinga. In brezdvomno pride do ustalitve položaja, če bo v Avstriji končno prevladalo mnenje, da nikakor ni dobro živeti s sosedi v trajnem sovraštvu.

O DELAVSKIH RAZMERAH PO SLOV. NASELBINAH

East St. Louis, Ill.

Že spomladi sem omenil čitateljem Amer. Slovenca, da bom enkrat poročal o delavskih razmerah med našimi rojaki po Ameriki in sedaj to obljubo izpolnujem. — Tukaj v East St. Louis se delavske razmere še nekako drže. Ni se sicer preveč za pohvaliti, ker ne obratujejo vse tovarne vsaki dan. Delavci v Chemical tovarni v Fairmont delajo vsak dan in še čez uro. Po mestu popravljajo nekatere ulice in par premogovnikov zaposluje delavce za staro ceno po $6.10. Žal, da so illinoiški premogarji tako osamljeni, ker so delavci v več državah podpisali, da bodo delali za manjšo plačo. Težko je, da bodo illinoiški premogorovi obstali na tej plači, ker bodo razne korapanije skoro gotovo raje kupovale premog drugod, kjer je cenejši. — Ko sem se maja meseca podal proti državi New York, sem potoval skozi več naselbin. Tako sem prišel v mestece Taylor Springs, kjer je nekaj naših rojakov. V mestu Hillsboro je nekaj rovov, ki pa stoje. Nekoliko naprej je Schram City, kjer je nekaj Slovencev, ki žive bolj sami zase. Dela se pa tudi tam ne. V bližini je mala slovenska naselbina Witt, kjer so Slovenci nekdaj dobro služili. Rojaki so tam postrežljivi, zlasti Luka Podbregar. V Nokomis so mi rojaki pravili, da je tam poprej premogar lahko zaslužil po $10.00. Sedaj je rov zaprt in je rojakom žal po dobrem zaslužku. Enako so brez dela rojaki v Vinoni. Rojaki v Indianapolis, Ind., delajo nekateri le pol časa, največ pa nič. Slovenci so tam prav prijazni. Vožnja je naprej iz mesta, po Rd. 16, jako lepa, zlasti poleti, ko se ti zdi, da se voziš po Kaliforniji, tako je vse v cvetju. Zelo varnostno so opremljene ceste v državi Ohio, kjer so pred križišči postavljene luči, ki vedno migljajo in opozarjajo voznike, naj počasi in previdno vozijo. Peljal sem se tudi skozi mesto Zanesville, katero je leta 1913 bilo skoro uničeno od povodnji in ciklona, ki je bil tako močan, da je železniške vozove prevrnil v ondotno reko. Mesto je po teh nesreči lepo narastlo in je jako lepo. V Glenco, Ohio, sem bil prav lepo sprejet pri rojaku Kravanji. Proti Velinghrek je po dolini precej Slovencev, ki so v tej krizi tudi hudo prizadeti, ker tam noben rudnik ne dela. Pravijo, da so delavci sami veliko zagrešili, ker so podpisali neko pogodbo, ki jih bo nekaj let mučila. Slovencem v Steubenville se prav lepo zahvalim za postrežbo. — Skozi West Virginijo sem opazil, da je prav taka mizerija za delavce kakor v Illinois v času štrajka. Nekateri premogorovi obratujejo, nekateri pa štrajkajo. Hvala rojaku Nagode v Imperial, Pa., za postrežbo in prenočišče. V mestu Clairton, Pa., se bolj malo dela. Dalje sem potoval po več naselbinah, kjer sem pa opazil, da se prav malo ali nič ne dela. V West Newton delajo komaj nekateri po eden dan. Na Loydel sem našel še prave naše starokrajske rojake, ki so bili prav prijazni, dela pa tam tudi ni. Rojaku Franku Rudolf na Krain vsa hvala za vse.

Okoli Central City je nekaj rovov, ki pa delajo le pol časa. Na Windber ima rojak Dolar svojo trgovino s čevlji in raznim blagom, in je jako postrežljiv, za kar mu hvala. Naprej od tam je nekaj kemp, kjer sekajo les za brzojavne in telefonske droge in železniške prage, pa imajo jako malo dela, ker ni naročil. V Reading, Pa., kamor sem prišel že ponoči, so mi pravili tamošnji Hrvatje, da že dve leti ne delajo. Pomagajo si naprej, kakor vejo in znajo in za suho postavo tudi niso preveč vneti. V Philadelphiji, Bethlehemu, Pittstonu vse stoji, ljudje pa gladujejo. V mestu Easton sem opazil, da bogataši precej zidajo lepe hiše. Kar cele ulice so nove. Srčna hvala rojakom v Elizabeth, N. J., za lep sprejem in postrežbo. Kakor sem opazil, bodo v državi New Jersey kmalu najboljše ceste. Tudi lepi kraji so v tej državi in še zlasti ob številnih jezerih. Veliko sem prevozil po New Jersey, in enkrat bi se bil celo kmalu izgubil, ker mi je naenkrat ceste zmanjkalo, pa sem le srečno prišel zopet na pravo pot. Pri farmarjih sem bil povsod dobro postrežen, za kar lepa hvala. Lepo mesto je Little Falls v državi New York, ki stoji v lepi dolinici, kjer v poletnem času ne poznajo prevelike vročine. Naših rojakov je tam precej in so prav prijazni. Hvala družinam Cankar in Mazl. Mr. Mazl je mizar in eden njegovih sinov dela v trgovini z obleko, drugi je pa godbeni učitelj, ki hodi po teatrih in raznih koncertih. Hvala tudi drugim rojakom, katere sem med to dolgo potjo obiskal, za vso postrežbo in naklonjenost. Rojak Marn v Dorlo, N. Y., namerava iti v stari kraj, pa ne more prodati svoje farme, ki je jako lepa, zlasti primerna za živinorejo. — Forest City, Pa., je premogarski okraj, kjer kopljejo po večini trd premog. Sedaj tudi tam ni dela.

Nekateri delajo tam na nekak "stone hammer", pa prah zelo škoduje pljučam in je veliko rojakov pomrlo. V dveh malih mestih je 30 vdov napravilo svoje društvo, da se ne bodo možile, "dokler ta pravega ni", to je gotovo. Slovencev je tam precej in so hudo prizadeti. — Tam okoli je precej lepih farm. Hvala rojaku Novaku in Zupančiču za lep in prijazen sprejem. Okoli Spengler, Pa., je nekaj rojakov, ki so tudi hudo prizadeti, ker ni dela. Le rojakinja Heshe ne občuti posebne krize, ker je precej dobro izučena zdravnica. Ko sem pred 15 leti že skoro oslepel, me je ona dobro ozdravila, pa tudi revmatizma me je ozdravila. Hvala za postrežbo in zdravila in želim rojakinji, da bi še dosti ljudi ozdravila. Nazajgrede sem šel po državah Virginia in Indiana, in sem se zopet oglasil v Indianapolisu in Terre Haute, kjer sem bil zopet prav lepo sprejet. Proti domu grede sem se oglasil pri dobrih pečlarjih na Witt. Luka Podbregar je vedno pripravljen popotnika lepo sprejeti. Hvala mu lepa in da bi še dolgo zdrav in zadovoljen živel in dobrote delil. — Pozdrav vsem rojakom, katere sem med to dolgo potjo obiskal in prav lepa hvala za vse.

Steve A. Fabjan.

—o—

53. KONVENCIJA STAVBINSKIH IN POSOJILNIH DRUŠTEV DRŽAVE ILLINOIS

Chicago, Ill.

V dnevih 11., 12. in 13. oktobra se je vršila v Quincy, Ill. 53. konvencija. Konvencijo je otvoril predsednik, Lige, g. Schneider, udeležilo se je 353 delegatov in 63 gostov, skupaj 416. Po prečitanju zapisnika zadnje konvencije, je preds. Schneider, opisal delovanje Lige Stavbinskih in posojilnih društev in apeliral na člane, da si nabavijo delnice v zvezna posojila banke (Federal Home Loan Bank), ki jim sedaj nudi lepo priliko za nabavo potrebnega kapitala, ki bi naj pomogel stavbinskim in posojilnim društvam iz denarne krize. Povedal je tudi, da so stavbinska in posojilna društva najvarnejši finančni zavodi v deželi.

Letno poročilo W. B. Whitlock, tajnika lige in predsednika narodne lige, (U. S. League) je bilo zelo zanimivo. V prvi vrsti je poročal, da je v državi Illinois skupaj 924 stavbinskih in posojilnih društev, v okraju Cook, 439 in izven okraja pa 485 in k ligi, jih pa le pripada 556. Odstopilo jih je od lige v teku leta 48, kar so posledice slabih razmer v katerih se nahajamo danes. Ligino premoženje pa znaša nad $40,000.00. K narodni ligi, je včlanjenih 354 stavbinskih in posojilnih društev države Illinois. S premoženjem za leto 1931 $466,600,631.00. Pennsylvania je največja, potem New Jersey, Ohio, in Massachusetts. Kot predsednik narodne lige in kot direktor zvezne federalne banke je g. Whitlock priporočal zvezno posojilo da vsa stavbinska in posojilna društva pristopijo, v (Federal Home Loan Bank), in omenil je da so mu v Washingtonu priporočali, da se naj potrudi, da bo država Illinois nakupila najmanj za milijon dolarjev delnic. Do tega časa je prejel prošenj za 900 teh delnic, medtem ko je prejel urad v Evanstonu prošenj za nekaj nad 400 delnic.

Mr. Whitlock je dejal, da je zvezna posojilna banka nekaka stavbinska in posojilna propozicija in te ugodne prilike bi se morala poslužiti vsa stavbinska in posojilna društva v deželi. Vseh petnajst milijonov dolarjev, ki jih je vlada določila za državo, Illinois in Wisconsin, bi že lahko razposodili posameznikom, toliko prošenj smo že prejeli od njih, toda ker vlada noče kompetirati z stavbinskimi in posojilnimi društvi, ako je v to ne prisilijo društva sama, je dala priliko društvom, da postanejo člani te zvezne banke, in da na ta način pride denar v cirkulacijo in promet, ki naj bi pomogel, da se delo po deželi odpre in pomore premagati depresija. Seveda namen zvezne posojilne banke ni pomagati stavbinskim in posojilnim društvam iz krize, temveč ona hoče z njih pomočjo priskočiti na pomoč posameznim lastnikom malih domov, na katerih imajo dolg, in katerim preti nevarnost, da pridejo ob vse.

Res je, da je mnogo takih v deželi, katerim tudi zvezna posojilna banka ne bo mogla pomagati, ker so preveč zadolženi, dohodkov pa nimajo in v takih slučajih je rizika prevelika. Kdor hoče posojilo od zvezne banke, mora prepričati zvezne zaupnike, da je posojilo varno, zastavba zadostna, in da ima dovolj velike dohodke, da bo lahko posojilo vrnil.

Mr. Robert P. Vail, odvetnik za Mutual Home and Saving Association, iz Decatur, Ill. je med drugim povdarjal, da so stavbinska in posojilna društva dosedaj prezrla ena najglavnejših vlog, ki bi jih morala vrstiti in to je hranilni oddelek. On je povdarjal, da so stavbinska in posojilna društva sredstvo za zbiranje prihrankov in razdelitev istih med svoje članstvo v obliki posojil. Njih namen ni delati profite, ona niso tu samo za profit tajnikov, niti njihova vada za podpisavanje zavarovalninskih polic, temveč njih namen je pomagati vsem po najnižji ceni. Društva niso v bankirskem biznisu in tudi ne kompetirajo z bankami, in če bi imeli to dejstvo vedno pred očmi in tako učili ljudi, ki imajo in iščejo stikov s stavbinskimi in posojilnimi društvi, bi to pomenilo velikanski napredek za društva, ker s tem bi društva dobila zaupanje ne samo od dolžnikov temveč tudi od upnikov.

Fundamentalno, tako je rekel Mr. Vail: denar, ki prihaja v stavbinska in posojilna društva, je tako rekoč hranilna vloga in jo kot tako, ni mogoče dvigniti, dokler dotična serija ne dozori. Mnogi ljudje ne vedo, kedar vložijo svoj denar v stavbinska in posojilna društva, da so kupili samo delnice, ki dozore ob gotovem času, in da tega denarja ne bo mogoče prej dvigniti.

Mr. Morton Bodfish, član odbora zvezne posojilne banke v Washingtonu je pojasnil delegatom načrt federalne posojilne banke, da namen vladnega posojila, ustvariti delo s pomočjo posojil za gradbo domov. Stavbinska in posojilna društva v tem oziru lahko veliko pomagajo. Ljudstvo potrebuje dela. Borzne delnice ne bodo premagale depresije. Edino kar nam more pomagati iz depresije, je če se odpre delo.

Z ustanovitvijo zvezne posojilne banke je zadnji Kongres v resnici nekaj storil. 134 milijonov dolarjev bo prišlo v cirkulacijo. Posojila se bodo dobila ne manj kot po 4% od sto in ne več kot po 5% od sto. Zvezna vlada ne bo dopustila, da bodo ljudje gubili svoja domovja, ker dolgujejo manj kot polovično vrednost na njih. Stavbinska in po-

(Dalje na 3. strani.)

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR. (68)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

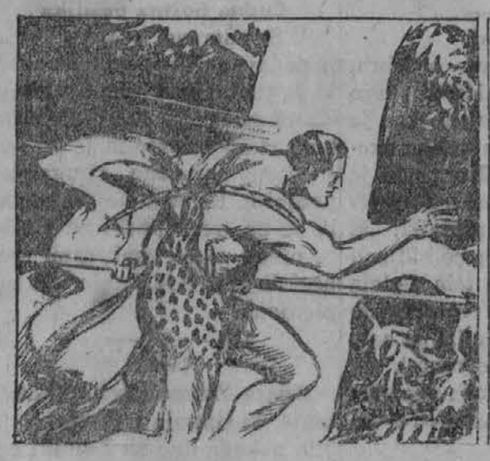

Po kratkem razmišljanju je Tarzan spoznal, da nadaljno iskanje oparskih draguljev bi pomenilo naravnost samomor, ker Arabi so medtem mobilizirali vse svoje vojnike, da najdejo, kaj se je zgodilo z žensko, ki je tako misteriozno izginila iz kabine. Toda Tarzan je zdaj zgubil tudi Taglatov sled in je nervozno divjal krog in krog po džungli, da bi odkril njegov sled. Bil je razsrjen, kakor le redkokedaj. Zdaj pa zdaj je zadišal gorilski duh in brzel je naprej.

Drugi gorilski samec pa je ostal na mestu vse do tedaj, ko ga je Tarzan pustil na kraju arabskega naselja poleg palisade, to je visoke ograje okrog naselja. Ko pa je Chulk začul praskетanje pušk in krik, ga je obšel strah, kajti opice se ničesar ne boje toliko, kakor strela iz puške od belih ljudi, brzo je planil preko visoke palisade, strgal raz sebe arabsko obleko in planil v gozd. V nepoznanem gozdu in okolici se je Chulka kmalu izgubil.

Med tem pa je nočil drugi samec Taglat Ivano, ki je bila od strahu v nezavesti, daleč v notranjost džungle. Na neki trati jo je položil v podnožje velikega drevesa in začel je grizti s svojimi zobmi debele vrvi, s katerimi so bili Arabi zvezali Ivano. Tarzan je precej časa duhal Taglatov sled, a naposled je začel vleči veter v drugo smer proč od njega in je s tem zgubil to sled. Med tem pa se je pripravljal veliki lev Numa, da skoči na Taglata in Ivano. . .

Tarzan je bil prav blizu mesta, kjer sta bila Taglat in Ivana, toda ker je sapa vlekla v drugo smer od Tarzana, ju ni mogel zaduhati in usoda je hotela, da je zopet zašel daleč proč od njih. Celo noč je zastonj krožil po okolici, a našel ni kar je iskal. Že se je jela poslavljati črna noč iz džunglskih planot in rudeče nebo na vzhodni strani je pričalo, da kmalu pride zlato sonce in razlije svoje zlate žarke po afriški džungli. Tarzan pa je bil nemiren in nervozen.

POGLEJTE NA DATUM POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka "11-32", je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimpreje, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEC,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto $..... za obnovitev moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime .....

Naslov .....

Mesto .....

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

13 **Nedelja** — Stanislav. Didak.
14 **Ponedeljek** — Jozafat.
15 **Torek** — Leopold. Jedert.
16 **Sreda** — Otmar. Neža.
17 **Četrtek** — Gregorij Čudodel. Saloma.
18 **Petek** — Odon. Roman.
19 **Sobota** — Elizabeta.

—o—

Rev. J. C. Smoley:

ŠESTINDVAJSETA NEDELJA PO BINKOŠTIH

Dve lepi priliki slišimo v današnjem evangeliju, o gorčičnem zrnu, ki je najmanjše med vsemi semeni, in o kvasu, katerega je žena zamesila v moko. Obe ti dve priliki se nanašate na kraljestvo božje na zemlji, to je katoliško Cerkev. Cerkev je bila ob začetku majhna, kakor gorčino seme, zrastla je pa tako, da je razširjena po vsem svetu; ta Cerkev je spremenila divje narode, kakor kvas spreminja moko.

Naša cerkev je božje delo; v današnjih časih, ko jo napadajo od vseh strani, bo gotovo primerno, če v našo tolažbo o tej priliki premišljujemo.

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu. Tako je bila naša Cerkev ob pričetku zelo majhna: 72 učenikov, od teh 12 apostolov. Kdo je to Cerkev širil? Kje so jo širili? Kaj so širili?

Veste, da je 12 apostolov širilo Cerkev. Kakšni so bili ti možje? Učeni možje iz Jeruzalema? Modrijani takratne dobe? Slavni govorniki iz Rima ali Aten? Kaki bogataši? Ne in ne. Apostoli so bili revni ribiči. In ti ribiči naj bi učili, spreobračali narode? Ali jim je morda Kristus dal na pot kaka bogastva? Ne, bili so reveži. Rekel jim je: "Ne imejte zlata in srebra v vaših pasovih." Praznih rok jih je poslal Gospod med svet. Dal jim je nekaj, in to je bila moč, sila njegovega nauka.

Kje so apostoli to Cerkev širili? Pri Judih in poganih. Toda oglejmo si to bližje. Judje so bili hudi sovražniki Kristusovi, vsaj so ga pribili na križ. Bo li njim mogoče spreobrniti Jude? Kako so zaničevali vsakega, ki se ni uklonil judovskim zakonom! Oglejmo si pogane. Molili, častili so malike. In z malikovanjem je bilo združeno vse: čuvali so to malikovanje poganski duhovni, trgovci, kupci, umetniki, ker so imeli od tega dobiček. Čuvala je nad malikovanjem država, ker je bilo malikovanje državna vera. In neuki, ubogi ribiči naj bi spreobrnili tak hudoben, nenraven svet k Kristusovi veri?

Da bote še bolj spoznali božjo moč pri širjenju vere, pomislite, kak nauk so apostoli širili. Nauk, ki je prijal človeškim čutom? Ta nauk ni ugajal ušesom Judov in poganov, a vendar se je širil, širil daleč med narodi. Peter je pridigal v Jeruzalemu, spreobrnilo se jih je tri tisoč; pridigal je v drugo, in pet tisoč se jih je dalo na to krstiti. In tako so širili njegov nauk po svetu ostali apostoli. Bila je Cerkev preganjana, a prestala je boje zmagoslavno do današnjega dne.

Oglejmo si pa še drugo priliko o kvasu. Kristusova Cerkev je ta kvas, ki naj bi spreobrnil vse narode. Poglejte najprej vere spreobrnjenih narodov. Judje, ki so prejeli Kristusov krst, so pričeli častiti Kristusov križ, ki so ga prej sramotili. Pogani so pričeli opuščati svoje malike. Nemravnost, nezmernost, sovraštvo itd. so izginili, razcvetela se je pri spreobrnjenih kristjanih nravnost, čistost, zmernost, mir.

Tako ste se pri Cerkvi izpolnili obe priliki o gorčičnem zrnu in o kvasu. Naj to Cerkev sramote in preganjajo, vi se je toliko tesneje oklenite. Cerkev je božje delo, blagor tem, ki ostanejo pri nji do konca!

RAZNE NOVICE IZ NEODREŠENE DOMOVINE

Razkrinkani karabinjerji

Pred nekaj tedni je bil pred goriškim sodiščem obsojen bivši učitelj 30 letni Franc Bertoš, na tri mesece ječe in dve leti policijskega nadzorstva. Ta sodba je bil izrečena proti njemu na prijave goriških karabinjerjev, ki so obtožili Bertoša, da je obtoženec, ki je bil pod političnim nadzorstvom kršil odredbe tega ukrepa. — Po tej prijavi, se je pri obtožencu že 27. julija, zglasil pozno zvečer neki Barik, ki se je izdajal za policijskega agenta in mu sporočil, da ga je goriški kvestor postavil pod policijsko nadzorstvo. Prepovedal mu je tudi sestajati se ali imeti kakoršnekoli stike z Dr. Kraljem in Radom Bednarikom. Komaj dva dni potem pa so opazili obtoženca ko se je pogovarjal z obema omenjema gospodoma in z urednikom "Goriške Straže" in tako je bil, kot državi nevaren, ker je kršil policijski ukrep, nazaanjen in obsojen. — Obsojenec je pa vložil pri svojem odvetniku Bassiju priziv, ker se ni zadovoljil s sodbo in v ponedeljek 10. oktobra je bil proces obnovljen. — Sodišče je pri tej razpravi spoznalo, da ni mogoče spoznati verodostojnosti vseh aktov in dognati je treba, ali se je obtoženec v resnici z omenjenima osebama Dr. Kraljem in Bednarikom sestal. Nadalje je sodišče še tudi spoznalo, da je treba ugotoviti ali mu je bilo res prepovedano se sestajati in če je sploh bil v resnici postavljen pod policijsko nadzorstvo, če so bili oni, ki so ga postavili pod nadzorstvo res pravi policijski agentje in če so imeli pravico izvrševati taka povelja in določbe policije. Zaradi tega je sodišče na tej razpravi odredilo, da se France Bertoš izpusti na začasno svobodo in da se proces delno obnovi. — Tako je v Italiji, da ne vedo komu bi verjeli, ker imajo ogleduhov in špijonov za našimi slovenskimi ljudimi.

—o—

Begunci pred sodiščem

Zaradi bega čez mejo se je v ponedeljek 10. oktobra zagovarjal pred goriškim sodiščem 41 letni Peter Pajntar iz Podbrča. Obtoženec se je zagovarjal, da je bil prisiljen zapustiti svoj dom in se odpraviti po svetu za zaslužkom, ker je bil že dolgo časa nezaposlen. Denarja za nabavo potnega lista pa tudi ni imel in tako si je pomagal da je čez mejo pobegnil. Obsojen je bil na tri mesece ječe in 2000 lir denarne kazni. — V Bovcu je bil aretiran in izročen sodišču Leopold Home, kateri je bil obtožen, da se ni javil k vojaškemu naboru in je bil radi tega obsojen že v kontumaciji. Sedaj ga bo sodišče sodilo strogo kot vojaškega begunca. — V Šmartnem pri Kojskem sta zbežala čez mejo brez potnega lista posestniški sin August Skok in Alojzija Keber. Karabinjerji so oba ubežnika prijavili sodišču. — Zaradi bega čez mejo so bili v Ajdovščini obsojeni; 24 letni Josip Curk iz Budanj, 24 letni Timotej Breceli iz Ajdovščine in 23 letni Nikolaj Čermelj iz Dolge Poljane. Obsodba se je glasila na tri mesečno ječo in vsak 2000 lir kazni. — Pred sodiščem v Kanalu je bil obsojen 20 letni posestnikov sin Ludvik Velušček iz Kobališča pri Anhovem, na tri mesece in 2000 lir kazni, ker je brez potnega lista zbežal preko meje. Iz enakega vzroka sta bila po karabinjerjih prijavljena sodišču 23letni Rafael Skuco iz Tomačevice in 20letni Albert Novak iz Komna.

—o—

Po krivem prijeti

Na pobočju Kolka nad Ajdovščino gradijo veliko vojaško cesto. Pri delu so zaposleni poleg vojakov samo delavci iz srednje in severne Italije, ki imajo svojo barako blizu Dola Otlice. Ko sta se neke noči dva delavca Italijana podala iz barake, sta bila v gozdu nenadoma napadena od neznancev, ki so ju dobro pretepli. Karabinjerji so takoj ko so bili obveščeni, preiskali vso okolico in naslednje jutro aretirali 23letnega Lojzeta Sena, 22letnega Andreja Krapeža, 18letnega Lojzeta Bončino in 30letnega Josipa Krapeža. Pri zaslišanju jim je brigadir povedal, da jih je opazoval pri dejanju 21letni Ivan Kos, ki je stal skrit za drevesom. Fantje pa niso izvršili napada in tudi Kos jih ni opazoval. Vendar jih niso izpustili na svobodo.

—o—

Hišna preiskava

V Selu pri Črničah so karabinjerji izvršili hišno preiskavo pri 41letnem posestniku Cirilu Bavčarju. V svojo prijavo so zabeležili, da so našli pri njem skrito orožje. Aretirali so ga in ga odvedli v sodnijske zapore v Ajdovščino, kjer je bil pozneje na sodišču obsojen na tri mesece in 15 dni zapora ter 2200 lir denarne kazni.

—o—

Še vedno spreminjajo priimke

Na prefekturi v Trstu je bilo pred kratkim zopet izdanih 66 novih dekretov, s katerimi je bila poitalijančena cela vrsta slovanskih priimkov. To vse zato, da ne bo tujec, ki pride v Trst mislil, oziroma spoznal, da Trst ni italijansko mesto, temveč slovansko. Tega se Italijani bojijo, da bi svet izvedel, da so segli po tuji zemlji.

—o—

AL SMITH SREDI GOVORA

Al Smith je bil slikan, ko je imel svoj bojeviti govor v Newark, N. J., v prilog demokratskega kandidata Roosevelta.

Sirom Jugoslavije

Nemški dijaki se zahvaljujejo

Letošnje poletje so se mudili v Sloveniji nemški katoliški dijaki, katere so spremljali nemški duhovniki. Ko so odhajali nazaj v domovino, so se kaj lepo zahvalili ljubljanskemu škofu Dr. Rožmanu za preprijazen sprejem, katerega so bili deležni na Brezjah. Omenili so, da so nekoč romali Slovenci v Kelmorajn na Nemško, sedaj pa oni prihajajo na Slovensko k Mariji Pomagaj. Na koncu so zapisali: "Zapuščamo Jugoslavijo z najlepšimi vtisi in se bomo vedno spominjali Marije na Brezjah, Bleda, Ljubljane in dobrih Slovencev. Bog živi slovenski narod!" — Lepa pohvala našemu narodu.

—o—

Meštrovič odlikovan

Odlični jugoslovanski kipar Ivan Meštrovič, ki je izdelal Goethejevo oprsje, je bil od predsednika nemške republike, Hindenburga, odlikovan z Goethejevo medaljo.

—o—

Nad 400 vagonov

S postaje Pesnica pri Mariboru, tako poročajo, so izvozili do konca meseca septembra že nad 400 vagonov raznega sadja. Največ so ga izvozili v Nemčijo. Kupcev je še vedno veliko.

—o—

Če so otroci brez nadzorstva

V kuhinji pekovskega mojstra Jezerška v Mostah pri Ljubljani sta si kodrali lase 11-letna domača hčerka Zlata in 9letna Emilija Princ. Bili sta sami in pri tem se je vnela Prinčevi obleka, da so jo komaj pogasili ter jo odpeljali v bolnico.

—o—

Kaj napravi alkohol

Posestnik France Korošec iz Sestrež pri Majšperku je prodal vrečo pšenice in se z denarjem vračal domov. Med potjo se je pa večkrat ustavil in tako zapil ves izkupiček. Ko je prišel domov, se je nekaj časa prijazno pogovarjal s svojo ženo, nakar je odšel v kolarnico, kjer se je obesil.

—o—

Srečo sta poskušala

Dva nemška popotnika sta v Vevčah pri D. M. v Polju pri Rodetovih poskušala srečo. — Prišla sta v hišo z namenom, da dobita denar za Rodetovega sina, ki da je v velikem pomanjkanju na Nemškem. Pri tem se je izkazalo, da sta prefriganca sama v imenu Franceta napisala pismo, da bi dobila denar. Bila sta seveda kmalu aretirana.

—o—

Opeharjeni hmeljarji

Iz Žalca v Savinjski dolini poročajo, da so razni kupovalci hmelja od tamošnjih pridelovalcev izvabili večje množine hmelja po zelo nizki ceni, komaj od 26 do 30c za kilogram. Previdnejši, ki niso nasedli tem kupovalcem, pa so pozneje dobili za hmelj več kakor še dvakrat toliko.

—o—

UREDNIKOVA POŠTA:

— M. F. T., Houston, Pa. — Dopis dospel prepozno za zadnji teden. Za zdaj nima pomena. Pošljite prihodnjič preje.

— A. P., Charleston, W. Va. — Dotična služba, ki je bila oglašana v našem listu je že oddana.

— L. M., Cleveland, Ohio. — Kar se tiče izvolitve pok. predsednika Wilsona je res, da ni ne prvič ne drugič dobil absolutne nadpolovične večine volilcev. Dobil pa je absolutno večino elektorjev. Ni pa s tem rečeno, da ni dobil več glasov kakor njegov oponent. V obeh slučajih je Wilson zmagal nad svojim republikanskim oponentom, da pa ni dobil nadpolovične večine vseh oddanih glasov je vzrok ta, da so se glasovi razcepili za progresivce in druge stranke. Absolutna večina je večina, ki mora imeti nad 50% oddanih glasov. Navadna večina pa je, recimo, če kandidirajo trije kandidatje in dobi eden 4 glasove, druga pa vsak po 3. Vseh glasov je potem 10. Ako za izvolitev ni zahtevana absolutna večina to je 50% oddanih glasov, je oni, ki dobi 4 glasove izvoljen, kljub temu, da je dobil od vseh glasov le 40%. Med navadno in absolutno večino je razlika.

SLOVENSKI INTELIGENCI V AMERIKI!

Leonova družba v Ljubljani nam je poslala zanimivo zgodovinsko knjigo: "SLOVENCI V DESETLETJU 1918-1928". Prejeli smo 20 izvodov te knjige, ki je tiskana na finem papirju. Knjiga vsebuje 776 strani, je obsežna po formatu in tehta blizu treh funtov. Ta knjiga se je prodajala vezana po $8.00, broširana po $5.00. Kakor smo poučeni, se je te knjige tiskalo le nekaj nad 700 izvodov, le bolj za slovensko inteligenco in ne toliko za splošen trg. Doma v starem kraju je menda izdaja že skoro pošla. Od teh 20 izvodov, ki jih je Leonova družba poslala nam v prodajo, se je doslej prodalo samo 1 izvod. — Ameriške Slovence je v tej knjigi imenitno opisal naš znani slovenski pisatelj Rev. Dr. Hugo Bren. Mojstersko je opisal naše slovenske župnije in naselbine in drugo gibanje in življenje med nami. Že samo to ima veliko literarno vrednost za nas ameriške Slovence. Knjiga pa vsebuje 31 različnih poglavij, v katerih je obdelana zgodovinska plat Slovencev v omenjenem desetletju. Ta knjiga je velike vrednosti zlasti za inteligentnejše kroge.

Ker bi pa Leonova družba to knjigo rada razpečala in da ji ne bomo vračali teh 19 izvodov, nam je dovolila, da vržemo teh 19 izvodov na posebno razprodajo, kar s tem izvršujemo. Ta knjiga, "SLOVENCI V DESETLETJU 1918-1928" se dobi do 15. novembra za znižano ceno in sicer za samo

$1.75 s poštnino vred,

oziroma, dokler teh 19. izvodov ne bo razprodanih.

Apeliramo zlasti na naše slovenske duhovnike in druge naše inteligente, naj sežejo po tej knjigi, da se razpeča vsaj zdaj, ko je Leonova družba dovolila, da se razproda te izvode daleko pod ceno, kar knjiga njo stane. Naročila sprejema **Knjigarna Amer. Slovenec, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.**

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

sojilna društva imajo sedaj priliko pomagati ljudem, in če ona nočejo potem jih bo v to prisilil stric Sam.

Pri izdelovanju načrta za distribucijo te ogromne svote je kongres prišel na idejo, da so stavbinska in posojilna društva najboljše sredstvo za enakomerno razdelitev vladnega posojila. V deželi je nekaj nad 11,000 stavbinskih in posojilnih društev, 660 (savings banks) in drugih sličnih zavodov. Pet članov je v odboru zvezne banke in dežela je razdeljena v dvanajst okrožij. Od 132 ravnateljev jih je 100, ki so člani stavbinskih in posojilnih društev. Ti ravnatelji ne dobijo nobenih plač. Okrožni urad za državo Illinois in Wisconsin je v Evanstonu, Illinois. Ko ta urad počne poslovati, bomo imeli na razpolago petnajst milijonov dolarjev kakor že zgoraj omenjeno.

Vodstvo vsake okrožne banke bo poverjeno enajstim ravnateljem. Te ravnatelje v začetku imenuje odbor v Washingtonu. Kakor hitro pa bodo stavbinska in posojilna društva imela v tej banki nad milijon dolarjev, izvolijo njih namestnike. Delnice so po $100. Vsako stavbinsko in posojilno društvo v državi postane lahko član te banke, ako le more kupiti ne manj kot za $1,500.00 delnic.

Ime Building Association League of Illinois je bilo spremenjeno, da se glasi Illinois Building and Loan League.

Za predsednika lige je bil izvoljen Rilen McConachie iz Sparte, Ill.; podpredsednikom je bil izvoljen Nicholas Johnson iz Batavije, ostala podpredsednika sta Albert Neidbalski in William Raidatz iz Chicaga; tajnik lige je bil izvoljen W. B. Whitlock, Springfield, Ill.; blagajnikom pa A. W. Wakup, iz Galesburg, Ill.

Na konvenciji je mnogo delegatov povdarjalo važnost za zanimanje stavbinskih in posojilnih društev, posebno iz Chicago, Frank J. Petru, Jos. J. Janda, in John Ozekala, glede vedno rastočih davkov.

V nekaterih okrajih v Illinoisu, da so znižali vladne stroške s tem tudi davke. Čim večji so upravni stroški mesta ali okraja, tem višji so davki. Političarji se malo brigajo kdo plača in koliko plača, njim gre zato, da si zgrade politično mašino ne glede na to kako hudo so prizadeti davkoplačevalci.

Mnogo uradov je po državi, ki so popolnoma ne potrebni in ljudski pritisk te jako lahko odpravi. Stavbinska in posojilna društva bi lahko v tem oziru veliko storila.

Konvencija je bila skozinskoz jako zanimiva in podučna. Mesto Chicago je bilo polnoštevilno zastopano, kakor tudi razne narodnosti.

Konvenčno zasedanje je bilo zaključeno v četrtek 13. oktobra.

Za Jugoslovansko Stavbinsko in Posojilno Društvo

Joseph Steblay, tajnik in deleg.

7 dni do JUGOSLAVIJE

: : PRIPRAVNO : :

Božično Odplutje

z najhitrejšima parnikoma na svetu

EUROPA BREMEN

19. Nov. — 8. Dec. 30. Nov. — 16. Dec.

Poseben vlak ob parniku v Bremerhaven jamči najbolj udobno potovanje v Jugoslavijo. Izborne zveze tudi iz Cherbourga

Tudi redna tedenska odplutja z dobro znanimi LLOYDOVIMI KABINSKIMI PARNIKI

BERLIN STUTTGART
GEN. von STEUBEN DRESDEN

Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali

NORTH GERMAN LLOYD

130 W. Randolph St., Chicago

DRUŠTVO SV. JERONIMA

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Sprejema vse zavedne katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta, v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru

Za nadaljna pojasnila se obrnite na spodaj podpisani društveni odbor:

MIKE TOMŠIČ, predsednik,
STANLEY SOBERL, tajnik,
ANTON TOMŠIČ, blagajnik.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2576, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sred; ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Društvo sv. Jožefa

štev. 53, K.S.K.J., Waukegan, Ill.

Sprejema vse slovenske katoličane od 16. do 55. leta v odrasli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta. — Seja se vrše vsako drugo nedeljo ob 9ti uri zjutraj. Društvo ustanovljeno leta 1900. — Skupno šteje 390 članov(ic).

Nadaljna pojasnila se dobi od sledečega odbora:

Math Slana, Jr., predsednik
Joseph Zorc, tajnik

V SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI

Petra Svazich

Dragi soprog in oče: Eno leto je minulo, kar zapustil si nas ti, ali tvoj spomin ostane med nami vse do konca dni.

Počivaj mirno v zemlji tuji. Naj ti bo tih in miren kotiček, ki tudi nam vsem je pripravljen za odpočitek.

Žalujoči ostali:

MARY SVAZICH, soproga; ANNA, hči; RUDOLPH, sin.

Oglesby, Ill.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:

Poslovenil Joža Glonar

Na dvorišču se je Alapič poslovil od gospodarja, gospe Heningovice in Konjske. "Prav od srca mi je žal," je rekel, "da banova misel ni prinesla sadu in da se vračam s praznimi rokami. Bog je že tako hotel. Bojim se, da bo ob tem plamenu ljubezni vzplamtel strašen požar. Bog nas varuj!"

"Oh, če bi bila to vedela," je zastokala gospa Anka, "toda povejte mi, gospod Gašpar, ali res niste dobili mojega pisma."

"Nisem ga dobil in sem se zato zakasnil."

"Kje pa je Drmačič?"

"Ne vem. Izgubil se je. Toda falot bo že spet prišel, kadar bo lačen in žejen. Sedaj pa lahko noč, plemenite gospe."

"Že se je v daljavi izgubljal klopot Alapičevega knja, toda oni trije so še vedno stali na dvorišču.

"Slabo nam kaže, gospa tašča," se je namrščil Stepko, "sedaj ni drugega, ko da kmete še bolj naščuvamo."

"Da," je pritrdila Uršula. "Miliču ne dam dekleta rada, pa moram. Za kmete pa se pobrigajte Vi, Anka!" je nadaljevala in prijela hčer za roko, "ti si nalagala mater, da je Milič mrtev. Ti nimaš duše in Bog nas je za to kaznoval."

* * *

Nočna svetloba je trepetala nad gorami in dolinami, nad grmovjem in steblovjem, razprostirala srebrn plašč po ravnini in blestela kakor biserje nad savskimi ovinki. Bilo je tiho, samo v grmovju je slavec drobil svojo zaljubljeno pesem. Tanko, nežno je ptiček začel, nato vedno hitreje in močneje, da je od same miline zadrhtela celo gluha noč. Tako bije vse živeje in živeje mlado srce, ko ga razgiblje prva ljubezen. Zopet sedi ob odprtem oknu Zofka. Zlata mesečina se svetlika v steklenih ploščah okna, zlata mesečina blišči na njenih laseh, na blaženem licu, v ljubkem očesu. Blaženi sijaj tega očesa pa preliva neizmerno blaženstvo v oči mladega bledega človeka, ki sedi ob nogah deklice. Ta človek je bil Milič. Beli Zofkini prstiči se trepetajoč zapletajo v črne lase junaka, na katere pade zdaj pa zdaj svetla dekliška solza.

"Danes zjutraj," tako začne deklica, "sem umirala od žalosti, sedaj pa ginevam od same sreče. Moj Tomo, srce moje, življenje moje! Ali si to ti, ali si res? V svojih rokah držim svojo ljubo glavo, da, da, tvoja je. Ne dala bi je za ves svet. Ah ta svet brez srca, brez duše je! Goljufali so me, izdali so me, hoteli so me dati drugemu. Rekli so, da si umrl. Oj, hvala tebi Bog, da si živ! Skoro ne verujem! Počakaj, da zaprem oči, pa bom sanjala, da sem nesrečna, da si mrtev." — dekle zapre oči, pa jih takoj zopet odpre — "glej zbudila sem se, ti nisi mrtev, ti si tu, ti si moj, na veke moj! Sestra!" se je obrnilo dekle proti gospe Marti, ki je sedela v stran v mraku in ogledovala mlade srečnike, "sestra! Bog je vendarle dober, še predober. Prisrčna mu hvala za vse moje bolečine. Ali bi bila danes tako srečna, če bi ne bila toliko pretrpela?"

"Da, Bog je dober!" je odvrnila Marta, "tudi tukaj je neusmiljenim dušam s svojo čudotvorno močjo pokazal, da je še pravica nad zvezdami."

"Govori, pripoveduj," reče dekle zaročniku, "kaj si pretrpel, koliko si se mučil zaradi mene, da, zaradi mene? Jokala bom, bridko bom jokala, samo, da se ti oddolžim."

"Molčimo rajši," je šepnil junak, ne da bi odvrnil oko od dekleta, "pusti, naj rajši gledam tvoje milo lice, da se ga nagledam za vsa ona leta, ko ga nisem gledal. Brst sem zapustil in razcvelo rožo sem našel. Ničesar nisem trpel, vse sem pozabil, sedaj šele sem začel živeti, ko gledam tebe, ker si moja. Ako mi izgineš izpred oči, bom oslepel, ako umreš, bom umrl tožeč po tebi, kakor umre dvojček za dvojčkom."

"O ne, na veke boš gledal, na veke čul, na veke živel," je zaklicalo dekle, "glej one dvojčke na nebu, ti so najina podoba."

In dekle je nežno naslonilo svojo glavico na mladeničevo glavo. Skrivnostno je šumela reka, sladkeje je žgolel slavec na zeleni veji, jasneje je žarela mesečina na gladini Save, v mraku pa je sedela Marta. Solza je zablisnila v njenem očesu in tiho je šepnila gospa: "Glej na nas, oče Ambrož in počivaj v miru. Tvoja želja je izpolnjena."

XXIX.

Ljudje, ki so šli ob zori drugega dne iz Brdovca v Zaprešič, so se precej čudili dvema jezdecema, ki sta hitela po cesti na majhnih turških konjičkih. Eden je po svoji obleki razodeval uskoka, drugi, bled, bradat, pa je bil oblečen po turško; samo po kučmi in po dolgih laseh se mu je poznalo, da je kristjan. Že sta srečala na cesti dekle kakih dvanajst let, ki je nosilo velik vrč.

"Bog daj srečo, dekle!" je zaklical uskok in nategnil uzde, "ali mi daš, da se napijem?"

"Bi," je odgovorilo dekle, pogledalo vojaka po strani in mu ponudilo vrč.

"Ali si iz Brdovca?" je vprašal Mogaič in ustavil konja.

"Sem."

"Ali veš," je nadaljeval Mogaič, "ali sta slepi Jurko in njegova hči Jana doma?"

Dekle je mladega junaka nekako začudeno pogledalo in nato reklo:

"Ta dva ne stanujeta več v Brdovcu, ampak sta že dolgo pri Matiji Gubcu v Stubici."

"V Stubici?" se je preplašil Mogaič.

"Da,'" je potrdilo dekle.

"Marko," je rekel svobodnjak svojemu tovarišu, "okreniva konje in hajdi proti Stubici!"

"Glej ga no," se je nasmehnil uskok, "kako se mu nudi! Stopiva v vas k botru Gregoriču, popoldne pa kreneva k Gubcu.

"Ne, ampak takoj k Gubcu!" se je uprl Mogaič in krenil konja.

"No, pa bodi po tvojem," je skomiznil uskok z rameni. "Z Bogom, deklica, in hvala ti."

Črez trenutek sta prijatelja na brzih konjičih odhitela nazaj, dočim jima je deklica začudeno z očmi sledila.

V gornji Stubici je ravno zvonilo poldne, ko sta Mogaič in Nožina hitela skozi vas. Uskok se ni brigal za nič okoli sebe in je samo gledal v konjevo grivo, Mogaič pa je z visoko vzdignjeno glavo gledal v vsak kotiček svoje domovine, ki je njegove oči toliko let niso videle. Čudni spomini so se budili v njegovi duši; zdaj mu je šlo na smeh, zdaj na jok. Nazadnje sta prijahala do Gubčevega doma.

"Razjahajva!" je rekel Mogaič, skočil s konja in ga privezal za vejo. Tako je tsoril tudi Nožina. Stopila sta na dvorišče. Nikjer ni bilo žive duše. Pod orehi sta šla dalje proti hiši. Mogaič se je trepetajoč ustavil in pokazal s prstom na dom. Na velikem kamenu pred njim je čepela mlada ženska. Roke je ovila okoli nog, s koleni podpirala glavo, z izgubljenimi očmi pa je strmela v beli svet. Po bledem čelu so ji viseli razmršeni lasje, v orumenelih licih ni bilo niti sledu kakega čustva, iz ugaslih oči ni sijala niti ena misel.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEC

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

DRUŠTVO SV. VIDA

štev. 25, K. S. K. J.

CLEVELAND, O.

Leto 1932.

Predsednik, Anton Škull, 1099 E. 71st St.

Podpredsednik, Anton Strniša.

Tajnik, Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.

Zapisnikar, Frank Sodnikar Sr.

Blagajnik, Ignac Stepic.

Nadzorniki: Joseph Ogrin, Joseph Germ, Anton Korosec.

Zastavonoša, John Modic.

Bandero, Frank Drcar.

Vratar, Jacob Korenčan.

Duhovni vodja, B. J. Ponikvar.

Zdravniki, Dr. J. M. Seliškar, Dr. M. J. Oman, Dr. L. J. Perme in Dr. A. J. Perko.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi dvorani ob 1. uri popoldne.

V društvo se sprejmejo člani(ice) od 16. do 55. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno zavarovalnino ali pa za do smrtno zavarovalnino in sicer za $250, $500, $1000, $1500 in $2000 posmrtnine.

V društvo se sprejemajo tudi otroci od 1 dneva do 16. leta.

Za bolniško podporo pa $7.00 in $14.00 tedenske bolniške podpore, v slučaju bolezni, bolnik naj se naznani pri tajniku samo, da dobi zdravniški list in karto in naj se ravna po pravilih.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894., inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Ill.

POSLUJE ŽE 38 LET.

Glavni urad v lastnem domu: 1004 No. Chicago St., Joliet, Ill.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA DO $3,000,000.00.

SOLVENTNOST K.S.K. JEDNOTE ZNAŠA NAD 100%.

K. S. K. Jednota ima nad 24,000 članov in članic v odraslem oddelku in nad 12,000 članov in članic v mladinskem oddelku. .....

Skupno število krajevnih društev čez 200.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 38-letnega obstanka nad $4,000,000.00.

Geslo K. S. K. Jednote je: "Vse za vero, dom in narod!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošteni in bogati podporni organizaciji, zavaruj se pri KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko za $250.00; $500.00; $1000.00; $1500.00 in $2000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek, samo 15c v razred "A" in 30c v razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do $450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača $1000.00 posmrtnine.

CENTRALNA BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za $2.00; $1.00 in 50c na dan ali $5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

DVAJSET-LETNO ZAVAROVANJE:

K.S.K.J. je prva slovenska podporna organizacija v Ameriki, kjer se člani(ice) lahko zavarujejo samo za 20 let, proti primeroma nizkemu mesečnemu asesmentu. Po preteku 20 let ne plačujejo nič več posmrtninskega asesmenta. V slučaju smrti se takoj izplača njih posmrtnina.

70-LETNA STAROSTNA ZAVAROVALNINA:

Vsak član(ica) K.S.K.J. ki doseže 70 let svoje starosti je upravičen(a) do 70 let starostne podpore oz. je prost asesmenta.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K .S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej slovenski katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. let. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 1004 NO. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

IZŠLA JE

1. marca povestna knjiga od škofa Baraga v angleškem jeziku.

"The Apostle of Chippewas"

katero izdaja Baragova Zveza.

Kritiki, katerim je bil predložen rokopis pred tiskom pravijo: *"Nisem mogel nehati dokler jo nisem vso prebral. Knjiga je mnogo bolj zanimiva, kakor povest . . ."* in *"Veliko veselje, mi je povzročilo, da sem prebral povestno življenje škofa Barage, svetniškega misijonarja . . ."*

TA KNJIGA

je v prvi vrsti namenjena naši mladini, da bi bolj spoznala in se seznanila z našim velikim Slovencem Barago, ki je igral tako veliko ulogo v zgodovini Amerike. Knjiga vzbuja veličino svetniškega življenja misijonarja pijonirja Barage, kakor tudi ugled in spoštovanje slovenskega naroda. Ta knjiga bi morala biti v vsaki katoliški hiši, zlasti tam kjer so otroci.

Knjigo je sprejela v razpečavanje in v razprodajo naša knjigarna in bo stala s poštnino vred samo

75 centov

Naši zastopniki in slovenski trgovci ki želijo to knjigo razpečavati naj pišejo po isto na našo knjigarno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

O TEM IN ONEM

NEVAREN ARETIRANEC

Chicago, Ill. — Pretekli petek zvečer je policija zgrabila na cesti moža, ki je bil tako nevaren, da so policisti sami prebledeli od strahu. Ta mož je neki Ch. Caulo. Nekaj dni prej ga je neki policijski častnik opazil sa cesti in se spomnil, da ga je pred desetimi leti poslal v ječo kot nevarnega vlomilca. Sklenil je, paziti nanj in v to svrho poklical dva detektiva, ki sta ga od tedaj stalno opazovala. Omenjenega večera se je Caulo pokazal na cesto nenavadno "rejen" preko telesa; tedaj sta policista sklenila, da najdeta vzrok, zakaj se je mož tako odebelil. Približata se mu torej, ga zgrabita in nemilo streseta. Ves prepaden zajeclja vagabund: "Za božjo voljo, fanta, ne stresajta me, — ako vama je življenje drago." Detektiva ga hitro preiščeta in ob tem, kar sta videla pri njem, je tudi njima pognalo kri iz obraza. Med množino raznih drugih "nedolžnih" stvari, kakor dinamit in patrone, je mož nosil pri sebi tudi tri unče nitroglicerina, ki je silovito eksplozivno sredstvo.

—o—

V DOBI PROHIBICIJE

Chicago, Ill. — V Forest Preserve, v bližini La Grange parka, so koncem preteklega tedna našli mrtvo truplo nekega 24letnega mladeniča, E. Booka. Kakor so preiskave dognale, se je mladenič udeležil neke privatne domače Hallowe'en zabave v bližini Hinsdale. Na to zabavo so udeleženci prinesli cele galone žganja. Kakor vsi drugi, se je tudi Book težko upijanil in je v tem stanju domov grede padel preko visokega zida kraj ceste v jarek.

—o—

ŽUPAN IMEL SMOLO

New York, N. Y. — Tukajšnji župan Jos. V. McKee je v petek z neprijetnim presenečenjem zapazil, da mu je nekdo v gneči na podzemski železnici izmaknil uro, vredno $500. — Drugi mestni uradniki so se mu škodoželjno smejali, kajti župan je pred nedavnim apeliral na nje, naj hranijo denar in se raje vozijo z javnimi prevoznimi sredstvi kaor pa z limuzinami, in je zdaj on sam postal prva žrtev svoje lastne propagande.

—o—

KAKOR NAVADNO

Chicago, Ill. — Pretekli teden se je objavila senzacijonelna vest, da je tukajšnja policija dobila v roke sedem proslulih gangsterjev, znanih morilcev in raketirjev. Morda bi bil kdo pričakoval, da bodo oblasti porabile to priložnost in poslale te gospode tja, kamor spadajo. Zgodilo pa se je, kakor se navadno zgodi v takih slučajih, namreč, da so jih enostavno izpustili, dva od njih pod varščino $5000. Zdaj bodo imele oblasti priliko, da jih zopet znova iščejo, znova zaprejo in — znova izpustijo.

—o—

MUSSOLINI SE HOČE OVEKOVEČITI

Rim, Italija. — Mussolini hoče, da se bo spomin nanj ohranil med narodi tisočletja od danes. Kakor se spominjamo starih egiptovskih faraonov, ko vidimo njih delo, piramide, tako želi tudi Mussolini, da bo nekaj zapustil, kar bi spominjalo nanj še v letu 4000 in 5000. Dal je zato postaviti v tukajšnjem mestu, na trgu, imenovanem po njem, krasen obelisk, visok 54 čevljev, izdelan iz enega samega kosa marmorja, ki tehta 313 ton. Na obelisku je z velikanskimi črkami vdolbeno ime "Mussolini". — Isti dan, namreč pretekli petek, ko je bil ta obelisk slovesno odkrit, je praznovala Italija tudi dan premirja, ki ga obhaja ta država teden preje kakor bivše ostale zaveznice, ker se je njena vojna z Avstrijo teden dni prej končala.

—o—

OTVORITEV RAZSTAVE BO TOČNA

Chicago, Ill. — Kakor se je izrazil predsednik chicaške svetovne razstave, R. C. Dawes, se bo razstava otvorila točno 1. junija prihodnjega leta, kakor je bilo naznanjeno že pred dvema letoma. Dejal je tudi, da ima razstava dovolj denarja na razpolago, da bo lahko izvedla vse svoje načrte. Do zdaj se je porabilo nekaj nad osem milijonov dolarjev, od česar je šlo pet milijonov za zemljišča in poslopja.

—o—

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

BLAZNIKOVE

Pratike

ZA LETO 1933

smo prejeli te dni in jih že razpošiljamo. Pratika stane

20c

s poštnino vred.

Razpečevalcem, ki jih naroče najmanj en ducat, dobijo poseben popust.

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 W. 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

DENARNE POŠILJATVE

BOŽIČNA DARILA

svojim domačim v stari kraj je bolje, da pošljete malo preje, kakor pozno zadnji teden. Čemu plačevati posebne stroške za brzojav? Ako pošljete pravočasno si vse to prihranite. Mi pošiljamo denar v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka po dnevnem kurzu. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včeraj smo računali:

DINARJI:		LIRE:	
100 din	$ 1.95	100 lir	$ 5.75
250 din	$ 4.40	200 lir	$11.40
500 din	$ 8.25	300 lir	$16.60
1000 din	$16.25	400 lir	$22.00
2500 din	$40.00	500 lir	$27.00
5000 din	$79.00	1000 lir	$52.75

Za izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo $ 10.00 morate poslati	$ 10.80
Za izplačilo $ 20.00 morate poslati	$ 21.00
Za izplačilo $ 30.00 morate poslati	$ 31.10
Za izplačilo $ 50.00 morate poslati	$ 51.30
Za izplačilo $100.00 morate poslati	$102.50

Prejemniki dobijo izplačila v dolarjih.

JOHN JERICH

1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.